

BJÖRN JAKOBSON

»Jag har bara investerat 3 000 kronor«

Nyöppnade Artipelag i Stockholms skärgård är en mångmiljonsatsning på konst, design, arkitektur, mat och natur. Entreprenören Björn Jakobson står för hela kalaset. Eller snarare Babybjörns babysitter, bärsle, potta, haklapp...

Av GISELA FRIDÉN Foto CHARLIE BENNET, BJÖRN LOFTERUD M FL

BJÖRN JAKOBSONS FAVORITER:

Stolen November i massiv ask kom till på 13:e försöket. "Titta på ljuset över Brunnsviken, diset", sa Björn till formgivarna Emmy Larsson och Peter Ejinsson. Finns i Artipelags restauranger och till försäljning i shopen.

Babybjörns bärsle är en klassiker såld i 50 länder, här med specialdesign för Artipelag av hustru Lillemor.

För en dyslektiker hjälpte det inte att bo på övre Östermalm, inte på 30-talet. Björn Jakobson blev intelligens-testad två gånger i skolan. "Många entreprenörer är ordblinda." Men han tog en pol mag och lärde upp sig till egenföretagare på en charkfabrik.

Framgångssagan Babybjörn började med en babysitter som han köpte på affärsresa i USA. Inte till sina egna barn - hustrun Lillemor mötte han först några år senare på sjuans spårsvagn till Skansen - utan till broderns fem barn som han ofta vaktade.

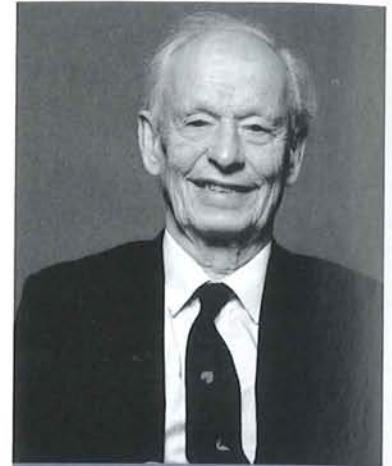
1961 grundade han Babybjörn, och snart kom hans egen babysitter. En braksuccé. Följd av skötunderlägg, haklapp, bärsle, potta... som i dag har finansierat Artipelag på Värmdö - en gigantisk kultursatsning. 10 000 kvm konsthall, konsertsal, restauranger, designshop och 47 toaletter - allt insmuget mellan tallarna mot Baggensfjärden, med tjärad, doftande fasad och sedumväxter på taket.

Konsttyckarna var njugga när ni öppnade 3 juni. Typ: En rik konstamatör bygger ett monument över sig själv, i avkroken Värmdö. Vem bryr sig?

- Många! Artipelag är en succé. I somras hade vi 2 000 besökare per dag, varav 700 till konsthallen. Och alltihop vilar på 17 produkter. Min grundinsats är 3 000 kronor!

- På planerings- och byggstadiet verkade folk tro att jag höll på att bygga ett dass i skärgården. Ointresset var obegripligt nonchalant. "För långt från stan, glöm" sa kulturministern. Kulturfolk, vänner, ingen trodde på projektet. Först köpte jag en vacker udde i Vaxholm, men där sa kommunen nej. Trots alla arbetstillfällen. 120 personer jobbar på Artipelag. En som trodde på Artipelag var arkitekten, nu avlidne Johan Nyrén.

- Ja. När jag köpte marken 2005

NAMN: Björn Jakobson. **ÅLDER:** 78 år. **FAMILJ:** Hustrun Lillemor, textildesigner och affärspartner, en son, tre döttrar samt nio barnbarn. **BOR:** I hus norr om Stockholm, sommarställe på Värmdö. **YRKE:** Entreprenör, driver sedan 50 år familjeföretaget Babybjörn. **AKTUELL:** Nya konstcentret Artipelag på Värmdö, 2 mil öster om Stockholm. **INTRESSEN:** Konst, design, arkitektur, natur, segling och jobbet. Han försökte bli pensionär vid 65 men gav snart upp. **DRÖMPROJEKT:** Artipelag. **MERA INFO:** För utställningar, öppettider, transporter med mera, se artipelag.se.

fanns en byggrätt som gällde till maj 2008. Jag hade en tydlig vision, och ratade sex arkitekter innan jag hittade Johan Nyrén. Det var i mars 2008. Jag dök upp på hans kontor och övertalade Johan att rita alltihop på 70 dagar, innan byggrätten gick ut.

Varifrån kom din storslagna vision?

- Lillemor och jag har besökt massor av museer när vi rest i affärer. Frieder Burda i Baden-Baden, Rio Niemeyer i Rio de Janeiro, Eden i Cornwall, danska Louisiana, historiska museer i Shanghai - alla har inspirerat mig. Och vi missar inget på Magasin 3 i Stockholm. Chefen där, David Neuman, har betytt mycket för Artipelag. Liksom Bo Nilsson, vår konsthallschef. **Du har ett finger med i spelet i allt som gäller Artipelag, ner till toalettnivå. Hur är det med konsten?**

- Vi har ingen egen samling. Det enda vi sa var att vi ville ha blandad konst, inte bara samtida. I första utställningen, *Platsens själ*, fanns Hammershøj och prins Eugen, Fredrik Wretman och Annika von Hausswolff. Och vi är först med Candida Höfer i Sverige, en av världens fem bästa konstfotografer.

Björns keramikerdotter Siri Seger har gjort den lilla vassen som står på alla bord i Artipelags restauranger.

Istidshällen Bådan bryter upp genom golvet i Artipelags kafé, på den branta sidan skyddad av dottern Siri Segers jätteljusstake. Björn lyckades i sista stund rädda hällen från att sprängas bort.